

Samenvatting

Rob Bregman

Columnist Ben Wijffelaars volgt met spanning het niveau van de Maas, dicht bij zijn huis. Afgelopen winter werd hij, in plaats van door de gebruikelijke sloopshoorns, begroet door de midwinter-hoorns van een brassband.

Theo Heijnsdijk bespreekt in zijn langlopende serie over de Verkade-albums *Euphorbia inermis*, een wolfsmelksoort uit de groep van de 'Medusa-hoofden', en afkomstig uit de Oost-Kaap van Zuid Afrika. De plant is waarschijnlijk door Nederlandse zeelieden naar Europa gebracht en werd voor het eerst in 1768 beschreven door Ph. Miller. Een uit stek opgekweekte plant in de botanische tuin van Palermo, Sicilië, werd in 1902 door Alwin Berger beschreven als *E. viperina*. In 1915 beschreef N.E. Brown *E. huttoniae*, een lokale vorm (ook wel beschouwd als een variëteit van *E. inermis*) maar zonder de voor *E. inermis* kenmerkende witte haartjes tussen de meeldraden. In 1909 beschreef R. Marloth *E. esculenta*, ook een verwante soort maar met kleinere, bruine nectarklieren. De kweek van *E. inermis* is niet moeilijk; opvallend is dat stekken alleen zijscheuten vormen die op den duur zo lang worden dat cultuurplanten in uiterlijk sterk afwijken van planten in de natuur. In de IUCN 'Rode Lijst' van bedreigde soorten staat *E. inermis* in de categorie 'least concern' (minst bedreigd).

Bertus Spee bespreekt in zijn serie "Voor het voetlicht" weer 4 fraaie succulente planten. Deze keer zijn dat *Gibbaeum nuciforme*, *Ariocarpus retusus*, *Escobaria abdita* en *Mammillaria solisioides*.

Wolter ten Hoeve kreeg tijdens een van zijn reizen naar Mexico te maken met mieren toen hij zaden wilde verzamelen van *Mammillaria albiflora*. In zijn artikel bespreekt hij de betekenis van mieren wat betreft zaadverspreiding en bescherming van de plant tegen allerlei parasieten en kleine herbivoren. Mieren komen af op suikerhoudend vocht dat geproduceerd wordt in het vruchtsap en in nectarklieren (nectariën) in en buiten de bloem (extraflorale nectariën). Ook komen ze af op vette substanties die aanwezig zijn in de zaden van veel soorten, meestal in de vorm van een aanhangsel van de zaadkorrel (een zgn. mierenbroodje of elaiosoom), of olieachtige stoffen in de zaadhuid. De mieren slepen de zaden mee naar hun nest waar de zaden een grotere kans hebben om te kiemen. Meestal bestuiven mieren geen bloemen. Een voor ons minder prettige eigenschap van mieren is het 'melken' van blad- en wolluizen, waarbij deze dieren een suikerhoudend sap (honingdauw) uitscheiden. Mieren kunnen zelfs wolluizen verplaatsen van de ene plant naar een andere.

Peter Knippels kijkt terug naar de tijd, begin jaren '90, toen hij zijn succulentenhobby begon. Hij kweekte zijn planten in de vensterbank, en zaaide zijn eerste zaden in potjes op zijn aquarium. Nu kweekt hij nog steeds zijn favoriete planten (vooral caudexplanten, bolgewassen, euphorbia's, haworthia's) op de vensterbank, dus eigenlijk is er niet veel veranderd!

Jean Bonnefond schrijft over *Pediocactus winkleri*, een kleine bolcactus uit de Amerikaanse staat Utah. Deze soort werd, zo dacht men eerst, ontdekt door Agnes Winkler in 1975 maar bleek later al eerder, begin jaren '60, gevonden te zijn, alleen foutief gedetermineerd als *P. bradyi*. Verwante soorten zijn *P. bradyi* en *P. despainii*. Al deze planten groeien in een puur minerale, kalkrijke grond in een droog, zeer zonnig en winderig klimaat. In cultuur kan men ze dan ook het beste kweken in een zeer poreus substraat met veel steentjes en zonder aarde. Met water geven moet men voorzichtig zijn, bij voorkeur alleen in

het vroege voorjaar en de late zomer. De natuurlijke populaties worden de laatste jaren bedreigd door vrij rondlopend vee ('open ranch').

Freddy Delabarre geeft een historisch overzicht van de cactusverenigingen in en rond het Vlaamse Gent gedurende de jaren '30 van de vorige eeuw.

Wolter ten Hoeve geeft een overzicht van de inhoud van recente edities van enkele buitenlandse tijdschriften over succulente planten.

De laatste bijdrage is weer van de hand van Tom Twijnstra. Hij beschrijft zijn gevoelens als er door zijn nalatigheid een plant is doodgegaan, zoals zijn *Aztekium ritteri*.

r.bregman@contact.uva.nl